

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2022/1717**z dnia 4 maja 2022 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) za rok budżetowy 2020**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki za rok budżetowy 2020,
 - uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0097/2022),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z zestawieniem dochodów i wydatków ⁽¹⁾ ostateczny budżet Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (zwanej dalej „Agencją”) na rok budżetowy 2020 wyniósł 17 297 383 EUR, co stanowi wzrost o 7,12 % w porównaniu z 2019 r.; mając na uwadze, że stopa inflacji w Unii w 2020 r. wyniosła 0,7 %; mając na uwadze, że budżet Agencji pochodzi w całości z budżetu Unii;
- B. mając na uwadze, że Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem”) w sprawozdaniu dotyczącym rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy 2020 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) stwierdził, iż uzyskał wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe Agencji jest wiarygodne oraz że transakcje dotyczące dochodów leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe; mając na uwadze, że Trybunał stwierdził, iż łączna kwota płatności w wysokości 752 654 EUR, co stanowi 3,71 % łącznych dostępnych środków, jest nieprawidłowa, w związku z czym wydał opinię z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa z zadowoleniem, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2020 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania budżetu w wysokości 98,83 %, przewyższającego planowany cel Agencji wynoszący 95 %, a także że stanowi to spadek o 0,44 % w porównaniu z rokiem 2019; zauważa, że wskaźnik wykonania w odniesieniu do środków na płatności wyniósł 83,35 %, co oznacza wzrost o 0,09 % w porównaniu z rokiem 2019;
2. zauważa, że Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń, dotyczącą ustalenia zawartego w sprawozdaniu z kontroli za rok budżetowy 2019, w którym Trybunał stwierdził, że kilka umów szczegółowych objętych umową ramową na usługi informatyczne było nieprawidłowych, ponieważ nie przeprowadzono żadnego konkurencyjnego postępowania o udzielenie zamówienia; zauważa w szczególności, że niektóre zamówione pozycje i usługi nie znalazły się w cennikach podanych w ofertach złożonych w postępowaniu oraz że Trybunał stwierdził, iż płatności dokonane w 2020 r. w związku z pozycjami spoza cennika na podstawie tej umowy ramowej wyniosły 752 654 EUR (3,71 % łącznej kwoty środków na płatności dostępnych w 2020 r.); zauważa ponadto, że Trybunał przyznaje, że Agencja, stosując się do uwag Trybunału dotyczących roku budżetowego 2019 r., opracowała plan działań, a jego realizacja jest regularnie monitorowana przez kierownictwo;

Wyniki

3. zauważa, że Agencja nadal stosuje niektóre środki jako kluczowe wskaźniki skuteczności działania do oceny wyników swojej działalności; zauważa, że dla każdego zadania Agencji podano poziom priorytetowości (kluczowy, ważny itd.), wyznaczono cele w rocznym planie prac i ustalono wskaźniki skuteczności działania; zauważa z zadowoleniem, że Agencja wskazuje, iż pomimo pandemii COVID-19 cele programu prac na 2020 r. zostały w dużej mierze osiągnięte, z wyjątkiem niektórych celów związanych z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 ⁽²⁾, które zrealizowano w mniejszym stopniu ze względu na ograniczenia kadrowe;

⁽¹⁾ Dz.U. C 114 z 31.3.2021, s. 245.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 1).

Polityka kadrowa

4. zauważa, że w dniu 31 grudnia 2020 r. plan zatrudnienia zrealizowano w 100 % – przyjęto 71 pracowników na czas określony, tyłu, ilu przewidywał budżet Unii dla tej kategorii pracowników (w porównaniu z 67 stanowiskami zatwierdzonymi w 2019 r.); zauważa ponadto, że w 2020 r. Agencja zatrudniała również 30 pracowników kontraktowych i 4 oddelegowanych ekspertów krajowych, przy czym dla tych kategorii pracowników zatwierdzono odpowiednio 33 i 4 stanowiska;
5. ponownie wyraża zaniepokojenie brakiem równowagi płci wśród kadry kierowniczej wyższego szczebla Agencji – na stanowiskach kierowniczych wyższego szczebla jest mianowicie jedna kobieta (16,7 %) i pięciu mężczyzn (83,3 %); odnotowuje, że podział płci wśród całego personelu przedstawia się następująco: 68 mężczyzn (67,3 %) i 33 kobiety (32,7 %), i zachęca Agencję do podjęcia działań, aby osiągnąć równowagę płci; zauważa, że w skład zarządu Agencji wchodzi czterech mężczyzn (44,4 %) i pięć kobiet (55,6 %); ponawia apel do Komisji i państw członkowskich, by podczas wyznaczania kandydatów na członków zarządu Agencji zwracały uwagę na równowagę płci;
6. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane w polityce kadrowej propagujące telepracę i zdrowy styl życia oraz nadal zachęca Agencję, aby dążyła do opracowania długoterminowych ram polityki kadrowej uwzględniających równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, poradnictwo przez całe życie i rozwój kariery zawodowej, równowagę płci, telepracę, równowagę geograficzną oraz rekrutację i integrację osób z niepełnosprawnościami;
7. zauważa, że po powołaniu nowego dyrektora Agencja została zreorganizowana, aby zwiększyć synergii w Agencji dzięki utworzeniu klastrów (doskonałość danych, służba prawna) oraz dalszemu zacieśnianiu współpracy między działem nadzoru rynku i praktyk rynkowych a zespołami ds. monitorowania rynku w działach ds. energii elektrycznej i gazu;
8. zauważa, że Agencja potrzebuje więcej pracowników i zasobów, przede wszystkim do realizacji zadań związanych z integralnością i przejrzystością hurtowego rynku energii oraz do monitorowania bezprecedensowo zwiększonych transakcji na rynku energii;
9. zauważa, że według rocznego sprawozdania Agencji rozszerzenie uprawnień przyznanych Agencji w ostatnich latach pomnożyło również liczbę odwołań od decyzji Agencji, co z kolei drastycznie zwiększyło zapotrzebowanie na wsparcie prawne w celu obrony decyzji Agencji; wzywa Agencję, aby odzwierciedliła zapotrzebowanie na wystarczające wsparcie prawne w swojej strukturze organizacyjnej oraz zapewniła odpowiedni personel; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje przesunięcie środków w formie dotacji w wysokości 429 000 EUR na potrzeby bezprecedensowego zapotrzebowania na wsparcie prawne w celu obrony decyzji Agencji; wzywa Agencję, aby odzwierciedliła ewentualne stałe zapotrzebowanie na wsparcie prawne w toku procedury dotyczącej przyszłych budżetów Agencji;

Zamówienia publiczne

10. zauważa, że w 2020 r. zakończono 185 postępowań o udzielenie zamówienia w porównaniu z 79 w 2019 r.; zauważa, że po wprowadzeniu e-przetargów w 2019 r. Agencja, kontynuując wdrażanie e-zamówień w Agencji, wprowadziła elektroniczne składanie ofert w odniesieniu do wszystkich otwartych postępowań w 2020 r.;
11. z zaniepokojeniem zauważa, że Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń za rok budżetowy 2019; z zaniepokojeniem zauważa, że w odniesieniu do roku budżetowego 2019 Trybunał stwierdził, że kilka umów szczegółowych wchodzących w zakres umowy ramowej na usługi informatyczne było nieprawidłowych, ponieważ Agencja nie przeprowadziła żadnego konkurencyjnego postępowania o udzielenie zamówienia, a w szczególności niektóre zamówione pozycje i usługi nie znalazły się w cennikach podanych w ofertach złożonych w postępowaniu; zauważa, że płatności dokonane w 2020 r. w związku z pozycjami spoza cennika na podstawie tej umowy ramowej wyniosły 752 654 EUR (3,71 % łącznej kwoty środków na płatności dostępnych w 2020 r.); odnotowuje oświadczenia dyrektora Agencji złożone 29 listopada 2021 r. podczas wysłuchania w sprawie udzielenia absolutorium z udziałem agencji oraz odpowiedź Agencji na pytania na piśmie, że ustalenie Trybunału było związane z nadmiernym wykorzystaniem opcji „pozycje spoza cennika” oraz że Agencja podjęła kroki, aby zapobiec temu w przyszłości; wzywa Agencję do poinformowania Trybunału i organu udzielającego absolutorium o wyżej wymienionych umowach ramowych, a także o podjętych krokach;

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz przejrzystość

12. odnotowuje już zrealizowane i aktualnie wdrażane działania Agencji służące zapewnieniu przejrzystości, zapobieganiu konfliktom interesów i zarządzaniu nimi oraz zagwarantowaniu ochrony sygnalistów; odnotowuje, że Agencja nieustająco stara się wdrażać kompleksową politykę zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi oraz że Agencja nadal zbiera coroczne deklaracje interesów od kadry kierowniczej, członków zarządu i zastępców członków zarządu, rady organów regulacyjnych i rady odwoławczej, a także przewodniczących i wiceprzewodniczących grup roboczych Agencji oraz przewodniczących grup zadaniowych Agencji; zauważa, że według Agencji oświadczenia te są sprawdzane zgodnie z przyjętą polityką i publikowane na stronie internetowej Agencji wraz z życiorysami tych osób oraz że w 2020 r. Agencja nie zgłosiła żadnych przypadków potencjalnego konfliktu interesów;

Kontrola wewnętrzna

13. zauważa, że Służba Audytu Wewnętrznego (IAS) przeprowadziła w 2020 r. audyt wdrażania rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 i wydała w jego wyniku dwa bardzo ważne i cztery ważne zalecenia, które są obecnie wdrażane na podstawie planu działania zatwierdzonego przez IAS; zauważa, że spośród zaleceń wydanych w wyniku przeprowadzonych wcześniej audytów – dotyczących bezpieczeństwa informatycznego w Agencji i bezpieczeństwa informacji w zakresie „REMIT” oraz zarządzania zasobami ludzkimi – w 2020 r. zamknięto trzy bardzo ważne i cztery ważne zalecenia, a cztery ważne zalecenia nadal wymagają wdrożenia; zauważa również, że dwa ważne zalecenia wcześniej zamknięte przez Agencję zostały ponownie otwarte po tym, jak IAS uznała działania Agencji na rzecz ich wdrożenia za niewystarczające, po czym zalecenia te po raz kolejny zamknięto w 2020 r.; wzywa Agencję, aby nie zamykała zaleceń zbyt pośpiesznie, i zwraca się do IAS, aby kontynuowała działania następcze w związku z zamkniętymi zaleceniami, żeby zapewnić ich realizację zgodnie z zamierzeniami;
14. zauważa, że w 2020 r. przeprowadzono ocenę ryzyka, w wyniku której opracowano nowy strategiczny plan audytu IAS dla Agencji na lata 2021–2023; wzywa zarówno IAS, jak i Agencję do monitorowania stwierdzonych zagrożeń oraz do podjęcia odpowiednich działań ograniczających ryzyko, a także do oceny podjętych środków w drodze audytów stwierdzonych zagrożeń;
15. odnotowuje oświadczenie Agencji zawarte w jej sprawozdaniu rocznym, zgodnie z którym ustępujący dyrektor podpisał w listopadzie 2019 r. przekazanie i subdelegowanie uprawnień do wykonania budżetu na rok budżetowy 2020, a nowy dyrektor ich nie odwołał, więc pozostały ważne, oraz że dyrektor Agencji potwierdził je w grudniu 2020 r.; zauważa jednak ustalenie Trybunału, zgodnie z którym obecny dyrektor objął urząd 1 stycznia 2020 r., a potwierdzenie powierzenia uprawnień dwóm pracownikom wydał z mocą wsteczną 18 grudnia 2020 r., co oznacza, że przez prawie rok pracownicy ci zatwierdzali operacje na podstawie upoważnień wydanych przez poprzedniego dyrektora; z zaniepokojeniem odnotowuje wniosek Trybunału, że stanowi to poważne uchybienie w zakresie kontroli wewnętrznej, a w szczególności jest zaniepokojony tym, że sama Agencja nie stwierdziła tego uchybienia; wzywa Agencję, aby właściwie przeanalizowała ramy kontroli wewnętrznej zgodnie z wytycznymi Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Budżetu;

Działania w odpowiedzi na COVID-19 i ciągłość działania

16. zauważa, że Agencja, zgodnie ze środkami mającymi powstrzymać rozprzestrzenianie się COVID-19, wprowadziła system telepracy jako normalny tryb działania; zauważa, że zgodnie z planem ciągłości działania Agencja powołała grupę ds. zarządzania ciągłością działania, złożoną z kadry kierowniczej wyższego szczebla i wybranych pracowników, i że grupa ta podjęła decyzje i udzieliła pracownikom Agencji wskazówek dotyczących ustaleń roboczych, powiązanych środków bezpieczeństwa, a także kwestii kadrowych i informatycznych; zauważa, że grupa ds. zarządzania ciągłością działania regularnie informowała też pracowników o środkach wprowadzonych w Słowenii, o których informacje nie zawsze były łatwo dostępne w języku angielskim;
17. odnotowuje trudności, jakie napotyka Agencja w stosowaniu systemu telepracy i przetwarzaniu coraz większej ilości poufnych danych w związku z mandatem nadzorczym Agencji – ilość to wzrosła z ponad 3 mln zapisów zgromadzonych w 2019 r. do średnio ponad 6,8 mln zapisów dotyczących transakcji i zleceń transakcji dziennie w 2020 r.; wzywa Agencję, aby poinformowała organ udzielający absolutorium o środkach podjętych w celu zapewnienia ciągłości działania i jednocześnie przestrzegania wymogów bezpieczeństwa i poufności danych;

18. zauważa, że Agencja zgłosiła znaczne oszczędności przydzielonych środków na podróże służbowe i organizację wydarzeń; wzywa Agencję do zachowania (części) tych oszczędności na okres po lockdownie oraz do odzwierciedlenia w procedurach operacyjnych nowego sposobu bardziej opłacalnej pracy zdalnej;

Inne uwagi

19. zauważa, że Agencja wprowadziła politykę bezpieczeństwa i bezpieczeństwa informacji, a także zbiór przepisów wydanych przez zespół ds. IT w porozumieniu z biurem ds. bezpieczeństwa, dotyczących korzystania ze środków informatycznych wdrażających politykę bezpieczeństwa i bezpieczeństwa informacji;
20. przypomina, jak ważne jest zwiększenie cyfryzacji Agencji pod względem wewnętrznego funkcjonowania i zarządzania, ale także w celu przyspieszenia cyfryzacji procedur; podkreśla, że Agencja powinna nadal aktywnie działać w tym zakresie, aby za wszelką cenę uniknąć przepaści cyfrowej między agencjami; zwraca jednak uwagę na konieczność podejmowania wszystkich niezbędnych środków bezpieczeństwa, aby uniknąć wszelkiego ryzyka dla bezpieczeństwa informacji przetwarzanych online; wzywa Agencję, aby przyspieszyła prace nad polityką cyberbezpieczeństwa oraz poinformowała organ udzielający absolutorium o jej opracowaniu;
21. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z dnia 4 maja 2022 r. ⁽³⁾.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0196.